

Yapım İşlerinde Elektronik İhale Uygulamaları Ve Genel Değerlendirme Toplantısı

Kamu ihale mevzuatında 19.06.2018 tarih ve 30453 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişikliklerle, e-ihale uygulamasına geçilmesi ve ihalelerde e-eksiltme ve yeterlik sistemi üzerinden e-ihale yapılabilmesi gibi elektronik ihale uygulamaları konusunda birçok yenilikler gelmiştir. Bu kapsamda *mevzuat uygulamalarına ilişkin yeniliklerin değerlendirilmesi amacıyla ihale mevzuatının taraflarının bir araya geldiği toplantı düzenlendi.*

Kamu İhale Kurumu ve ASMÜD-İNTES-TMB’nin düzenlediği Yapım İşlerinde Elektronik İhale Uygulamaları ve Genel Değerlendirme Toplantısı 24 Aralık 2018 Pazartesi günü Ankara’da gerçekleşti. Toplantının açış konuşmaları Kamu İhale Kurumu Başkanı Hamdi Güleç ve İNTES Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Türkiye Müteahhitler Birliği –TMB Yönetim Kurulu Üyesi ve Asfalt Müteahhitleri Derneği-ASMÜD Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Deha Emral tarafından gerçekleştirildi.

Üç sivil toplum kuruluşu adına konuşan Emral, sözlerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gündeminde olan sektörü çok yakından ilgilendiren sözleşmenin tasfiyesine ve devrine imkân sağlayacak madde değişikliğine değinerek başlası, aynı kanun teklifinde yeterlilik kriterleri konusunda da önemli değişiklikler getiren bir başka madde olduğunu, her iki düzenleme ve bunların uygulamalara yansımalarının sektörde 2019 yılının ana gündemini oluşturacak önemde olduğundan söz etti.

Bu düzenlemelerden birisinin, 2018 yılında sektörümüzün aldığı yaraları bir nebze de olsa sarmaya fayda sağlayacağını diğerinin ise, 2019 yılına yapılacak ihalelerde daha nitelikli, daha yeterlilikli isteklilerin katılımını sağlayacağı aktararak “Bu düzenlemelere göre mali yeterlilikte isteklilerin ihale cirosu konusu, işle ilgili cirolar olacaktır. Kanun teklifinde toplam ciro düzenlenmesi hâlâ korunmaktadır. Ancak burada belirtmeliyim ki bizim için önemli bir husus, yapım işi ihalesine giren isteklinin mali yeterliliğini gösteren cironun yapım işlerinden elde edilmesidir. Meslek ve teknik yeterlilikte iş yönetme ve denetleme belgeleri için daha adil bir düzenleme beklenmektedir. Yurt dışından temin edilen iş deneyim belgelerinin hakkaniyete aykırı sonuçlar doğurmaması bizim için önemlidir. İş deneyim belgeleri konusunda Kuruma ikincil mevzuatı düzenleme yetkisi verilmektedir. Bu alanda yapılacak çalışmalara her türlü desteği vermeye hazırız.”

Emral, 2018 yılında karşılaşılan ekonomik dalgalanmaların yatırımların sürdürülebilirliği açısından bazı riskleri de beraberinde getirdiğini, ortaya çıkan sorunların ağırlaşmasında halen uygulanmakta olan Fiyat Farkı Kararnamesinin önemli rol oynadığını aktararak Fiyat Farkı Kararnamesi’nin 2019 yılında yeniden güncellenmesi gerektiğine ilişkin görüşlerini açıkladı.

Yapım işinde ana imalatlarda kullanılacak katsayılar ve endekslerin fiyat farkının temeli olması gerektiğini ifade eden Emral, genel indeks kullanılmaması ve beklenmeyen gelişmeler için kararnamede koruyucu düzenlemeler yer almasının önemine işaret etti.

Emral, aşırı düşük teklifler konusuna ilişkin görüşlerini de paylaşarak “Aşırı düşük verilmiş tekliflerin sorumluluk sahibi teklifler ile aynı kulvarda yarışmasını doğru bulmuyoruz. Çözümüne yönelik çalışmalara devam etmemiz gereken konulardan biri de budur.” ifadelerini kullandı.

İhaleye yönelik yapılan şikâyetler konusuna da değinen Emral, şikâyetlerin her zaman hak ihlaline dayanmadığını, ihale sürelerini gereksiz kesintiye uğratabildiğini, yersiz şikâyetlerin gerçek hak kaybına yol açabildiğine açıklama getirerek, bu süreçte hem idarelerimizin hem de isteklilerimizin zarar görebildiğini aktardı.

Emral’ın ardından Kamu İhale Kurumu Başkanı Hamdi Güleç açış konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet edildi.

Sözlerine modern bir yapıya sahip kamu alımları sisteminin 4734 ve 4735 sayılı Kanunlarla düzenlenerek 2003 yılı başından itibaren uygulamaya geçirildiğini ifade ederek başlayan Güleç, kamu alımlarının dinamik ve sürekli yeniliğe açık bir alan olmasının, zaman içerisinde kanun düzeyinde birtakım değişikliklerin yapılmasını gerektirdiğini, bu değişikliklerin esasen kamu alımlarının sosyal ve ekonomik politika aracı olarak kullanılmasına yönelik olduğunu anlattı ve 2018 yılı içerisinde de bazı değişikliklerin hayata geçtiğinden söz etti. Güleç sözlerinin devamında “Sektörün uzun süredir dile getirdiği bazı sorunların çözümüne ilişkin düzenlemeler gündemimizde bulunmaktadır. Meclis gündeminde bulunan ve Genel Kurulda görüşülecek kanun teklifinde, ekonomide meydana gelen değişimler dikkate alınarak 4735 sayılı Kanun’a sözleşmelerin tasfiyesi veya devri ile ilgili bir geçici madde eklenmesi öngörülmektedir.”

Güleç bahsi geçen düzenleme ile belirli şartlar dahilinde imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışların meydana gelmesi nedeniyle yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin onayına bağlı olarak sözleşmelerin feshedilip tasfiye edilebileceğini veya devredilebileceğini açıklayarak “Bu sayede mevcut sözleşmelerde ortaya çıkan sıkıntılarda nispeten bir rahatlama sağlanması beklenmektedir.” dedi.

Aynı kanun teklifinde, isteklilerin yeterliliklerine ilişkin süreci disipline edecek hükümler de bulunmakta olduğunu ifade eden Güleç ekonomik ve mali yeterlilikle ilgili olarak isteklinin ihale konusu işle ilgili cirosunu gösteren belgelerin istenmesi, iş deneyim belge sahiplerinin kuracakları veya ortak olacakları tüzel kişilerin ihaleye girebilmesinde mevcut şartların yanı sıra, belge sahiplerinin ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olması, yurt dışından alınan iş deneyim belgelerinin kullanımı gibi hususların uzun süredir tüm paydaşların gündeme getirdiği konular olduğunu açıkladı.

Elektronik ihale kavramı konusuna ilişkin de açıklamalarda bulunan Güleç, e-İhale sürecinin kamusal satın alma işlemlerinin daha etkin, daha verimli ve kaynakların amacına uygun biçimde kullanılması ilkeleri için önemli bir araç hâline geldiğini, bu aracın daha etkin kullanımının Hükümetimiz tarafından da benimsenmiş olduğunu açıkladı.

Güleç, 1 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla başlayacak eylem doğrultusunda öncelikle e-Teklif alınan beyan usulünün kullanımına ilişkin parasal limit artırılarak mal ve hizmet alımları bakımından kapsamın genişletilmiş olduğu bilgisini paylaşarak, Kurum tarafından 7 bini aşkın kamu personeline e-İhale ve e-Eksiltme uygulaması konusunda eğitim verilerek farkındalığın

artırıldığını ve idarelerin e-ihaleyi kullanımda önemli bir artış sağlanarak e-ihale sayısının 1.200'ü aştığını açıkladı ve şu ifadeleri kullandı "Bugün gerçekleştirdiğimiz etkinlik ise, istekli tarafına yönelik ilk kapsamlı bilgilendirmemiz olacaktır.

e-İhalenin yaygınlaştırılması hedefi doğrultusundaki ikinci önemli düzenlemenin, elektronik ortamda temin veya teyit edilebilen belgelerin kâğıt ortamında sunulması yerine, bu belgelerdeki bilgilerin beyan edildiği bir standart formun sunulması imkânı olduğunu hatırlatan Güleç, "Bu sayede ihalelere katılım maliyetleri azaltılarak gerek teklif hazırlama gerekse teklif değerlendirme süreçlerinin daha kolay ve hızlı hâle getirilmesi amaçlanmaktadır." dedi.

Güleç, kamu alımları alanında yeni bir uygulama olarak, elektronik eksiltme yöntemi hayata geçirildiğinden de söz etti. Uygulamanın, ihaleye teklif veren isteklilerin elektronik ortamda fiyatlarını eksiltmek suretiyle yeniden yarışabilmelerine imkân tanıyacağını açıkladı.

2 Ocak 2019 tarihi itibarıyla e-İhale ile yapılabilecek alımlarda parasal limitlerin tümüyle kalkacağı bilgisini de paylaşan Güleç, yapım işlerinin bu yöntemle yapılabilmesinin mümkün hâle geleceğini, bu sayede yıllık 50 milyon liralık belge tasarrufu sağlanması öngörülmekte olduğunu ve yılda 90 binin üzerinde ihalenin %90'ının elektronik ortamda yapılabilmesi sağlanarak tasarruf temin edileceğini aktardı.

Güleç, gelecek dönem çalışma planlarını ise şu şekilde sıraladı: 2019 yılı Cumhurbaşkanlığı Hükümet Programı'nda belirlenen hedefler doğrultusunda ölçek ekonomisinden yararlanmak amacıyla ortak ve toplu alımın yaygınlaştırılmasına yönelik düzenlemelerin yapılması, bu kapsamda elektronik bir platform kurulması, kamu alımlarının bölgesel kalkınma ve teknolojik gelişme amaçlı kullanımına ilişkin mevzuatın hazırlanılarak yürürlüğe konulması, mal alımlarında hızlı ve etkin bir tedarik yapısı oluşturacak dinamik alım sisteminin kurulması. Ayrıca, yine 2019 yılında aynı tipteki ihalelerde işlem maliyetlerinin azaltılması amacıyla yeterlilik sisteminin kurulması gibi uluslararası uygulamalarda da karşılığı olan çalışmalara devam edilmesi.

İki oturumda gerçekleşen Toplantının birinci oturumunda Kamu İhale Kurumu uzmanları Burak Yağız Atlı ve Fatih Mehmet Oflazoğlu sunumlarını gerçekleştirdi.

Yapım İşlerinde Elektronik İhale ve Elektronik Eksiltme Uygulamaları

Burak Yağız Atlı sunumunda elektronik ihale uygulamaları hakkında bilgi verdi. Sunumuna 2017 yılında yapılan kamu ihalelerine ilişkin olarak istatistikleri paylaşarak başladı.

İstatistikler pençesinde de bakıldığında ihale sayısının fazla olmasının nedeniyle işlemlerinin elektronik ortama aktarılmasının hedeflenmekte olduğunu belirten Atlı, Elektronik İhale Projesiyle kamu ihalelerinin temel ilkelere uygun olarak gerçekleştirilmesi ve bu ihalelerde şeffaflığın sağlanması ve bu sayede kamuoyunun bilgi sahibi olması sağlanarak kamuoyu denetiminin sağlanmasının ve ihale dokümanı hazırlama ve tekliflerin hazırlanması ve değerlendirilmesine de idare ve istekliler tarafından yapılabilecek olası hataların önlenmesi suretiyle ihalelerin hızlı, etkin ve verimli bir şekilde yapılması hedeflenmekte olduğunu altını çizdi.

Atlı, bir başka önemli hedefin de elektronik ihaleyle birlikte insan unsurunun ihalelerdeki etkisinin en aza indirilmesi suretiyle ihalelerdeki yolsuzlukların ve usulsüzlüklerin en aza indirilmesi olduğunu söyledi.

Atlı, EKAP'ın devreye alınmasıyla birlikte elektronik ihale işlemleri kademeli olarak elektronik ortamda gerçekleştirilmeye başlandığını belirterek: EKAP'ın açıldığı 1 Eylül 2010 tarihi itibarıyla ihale isteklilerin ihaleyi yapan idareyi ziyaret etme zorunluluğu ortadan kalktığını, 1 Aralık 2010 tarihi itibarıyla da ihale dokümanı elektronik imza kullanılarak indirilmesi uygulaması başladığını anlatı. Sözlerine istekliler tarafından EKAP'a bağlanmak suretiyle ve elektronik imza kullanılarak doküman indirilmesi hâlinde artık dokümanın satın alınmasına gerek kalmayacağı bilgisini ekledi.

Atlı EKAP'ın ilerleme aşamalarını şu şekilde sıraladı: 19 Haziran 2013 tarihi itibarıyla münferit sözleşmelerde elektronik ortamda teklif alma ve değerlendirme sağlayan uygulama devreye alınmış, 1 Ocak 2015 tarihinde yabancı istekliler dışında isteklilerin EKAP'a kaydı zorunlu hale gelmiş ve EKAP üzerinden tebligat uygulaması başlamış, 19 Haziran 2018 tarihinde beyan usulü ile yapılabilecek ihalelerin limiti artırılmış, belgelerin sunuluş şekline, elektronik eksiltme ve yeterlik sistemine ilişkin hükümlere ikincil mevzuatta yer verilmiştir.

EKAP'ın devreye alınmasıyla birlikte, veri paylaşımına yönelik olarak Kurum ve çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarıyla çeşitli entegrasyonlar yapıldığını anlatan Atlı, bazı kurum ve kuruluşlarla protokoller imzalandığı, bazılarıyla entegrasyonlar sağlandığı, bazılarıyla da görüşmeler devam ettiğini belirterek aynı zamanda bankalarla yapılan entegrasyonlar sayesinde geçici teminat mektubu ve banka referans mektuplarının elektronik ortamda sorgulanabilmesi sağlandığını anlattı.

Atlı, Kurum tarafından yürütülen çalışma ile katılım ve yeterlilik belgelerinin mümkün olduğu ölçüde azaltılarak katılım ve yeterlilik belgelerine ilişkin belgelerin fiziki ortamda sunulmasını ortadan kaldırmayı planladıklarını ifade etti.

Atlı, konuşmasının devamında mevzuatta belgelerin azaltılması amacıyla "Sunulmayacak Belgeler Tablosu" adında yeni bir standart form eklendiğini belirterek "Bu tablo uyarınca da istekli tarafından katılım ve yeterlilik belgelerine ilişkin bilgileri sunulacak belgeler tablosunda yer verilmesi hâlinde artık isteklinin bu katılım ve yeterlilik belgelerine ilişkin olarak herhangi bir belge sunmasına gerek kalmayacaktır. Bu durumda da değerlendirme EKAP'tan veya ilgili internet sayfası üzerinden ulaşılan bilgi ve belgeler esas alınarak yapılacaktır." açıklamalarında bulundu ve sözlerine sunulmayacak belgeler tablosunun kısmi teklife açık ihalelerde her bir kısım için ortak girişimlerin katıldığı ihalelerde ise her bir ortak tarafından ayrı ayrı doldurulması gerekmekte olduğunu ekledi.

Atlı, 2 Ocak 2019 tarihinden itibaren yapım işi ihalelerinde de elektronik ihale uygulaması devreye alınacağı bilgisini paylaşırken, limitler de kaldırıldığından artık 2 Ocak 2019 tarihinden itibaren herhangi bir yaklaşık maliyet limiti olmaksızın tüm yapım ihalelerinin elektronik ortamda yapılabileceği hususunu hatırlattı.

Yeterlilik sertifikası üzerinden yeterlilik tespiti yapılan yapım işi ihalelerinin de e-İhale yoluyla yapılabileceğinden söz eden Atlı, buna ilişkin olarak Yeterlilik Sistemi Yönetmeliği hazırlandığını açıkladı.

Elektronik Eksiltme Elektronik eksiltme ihale işlemleri

Kamu ihale Kurumu Uzmanı Fatih Mehmet Oflazoğlu ise Elektronik Eksiltme Elektronik eksiltme ihale işlemleri konusunda sunum yaptı.

Kamu alımlarında elektronik eksiltmeyi teklif değerlendirme aşamasından sonra geçerli teklif sahibi isteklilerin tekrar yarışabilmelerine imkân tanıyan bir elektronik araç olarak tanımlayan Oflazoğlu burada Kurum olarak kamu kaynaklarının verimli kullanımı, rekabetçi koşulların sağlanması, isteklilere teklif değerlendirme aşamasından sonra tekrar yarışma imkanı verilmesi amaçlandığını dile getirerek E-eksiltmeye ilişkin mevzuat düzenlemelerinin nerelerde yer aldığını sıraladı.

Açık İhale, belli istekliler arasında ihale usulleri ile yapılan ve aşırı düşük teklif açıklaması istenilmeksizin sonuçlandırılan mal alımı ihalelerinde, danışmanlık hizmet alımları hariç olmak üzere hizmet alım ihalelerinde, ön projeyle çıkılanlar hariç yapım işleri ihalelerinde E-eksiltmenin kullanılabileceğini belirtti.

Oflazoğlu, sözlerinin devamında elektronik eksiltme yapılacağına dair bilgilerin, hem ihale ilanında hem de idari şartnamede yer aldığından söz ederek “Yani istekli söz konusu ihalede eksiltme yapılıp yapılmayacağı hususunu hem ihale ilanında hem de idari şartnamede görecek. Elektronik eksiltme bir elektronik uygulama olmasına rağmen, hem fiziki ortamda hem de elektronik ortamda yapılan ihalelerde uygulanabilecek.”

Elektronik eksiltmenin, teklif değerlendirme ve teklif verme aşamasının genişletilmesi olarak düşünülebileceğini açıklayan Oflazoğlu, ilk ihale sürecinde verilen tekliflerin daha sonra eksiltmeyle beraber verilecek tekliflerle genişletilebildiğini, her istekli ister eksiltmeye katılsın ister katılmasın, son vermiş olduğu teklifle bağlı olduğunu anlattı.

Oflazoğlu istekliler açısından elektronik eksiltmenin akış şemasına şu açıklamaları getirdi: “Elektronik eksiltmeye ilişkin idarenin hazırladığı davet EKAP üzerinden isteklinin tebligat sayfaları altında posta kutusuna düşüyor. İstekli daha sonra almış olduğu davet sonucunda eğer elektronik eksiltmeye katılmayı düşünüyorsa davete kabul eder fakat elektronik eksiltmeye katılma zorunluluğu olmadığı için ihale aşamasında verdiği teklifle bağlı olarak kalır. Burada elektronik eksiltmenin istekliler açısından zorunlu olmadığını anlıyoruz. İdare işin yaklaşık maliyeti, sektörün durumuna göre yapacağı analizle o ihalenin eksiltmeye uygun bir ihale olduğunu düşünüyorsa ihalesinin ilanına eksiltmeyle çıkacak.”

Oflazoğlu geçersiz teklif sahiplerinin bir şekilde elektronik eksiltme turlarına katılmasının mümkün olmayacağına vurgu yaptı. İsteklilerin davet formunu aldıkları zaman, davet formunda eksiltmeye dair bir zaman çizelgesi bulacağını, bu zaman çizelgesinin turlar arasındaki süreleri ve bütün turların sona erme saatini göstereceğini söyledi.

Oflazoğlu istekli açısından daveti alındığında ve eksiltmenin tarihinde en az yirmi dakika öncesinde bilgisayarlar başında isteklilerin hazır bulunmasını önerdi. Oflazoğlu eksiltmenin daima en son verilen fiyat teklifi üzerinden yapıldığını, ilk eksiltmenin, doğal olarak ihalede verilen ilk teklif üzerinden başlayacağını, bir başka kural olarak da her bir teklif önceki tekliften asgari fark aralığı kadar azaltılması gerektiğini, eğer asgari fark aralığının altında bir eksiltme yapılırsa sistemin bunu otomatik olarak reddedeceğini anlattı.

İlk turda teklif veren isteklinin ikinci tura katılmaz ise, daha sonraki turlara teklif veremeyeceğinin altını çizen Oflazoğlu ancak isteklinin ilk turda vermiş olduğu teklifle bağlı kalacağını söyledi.

Toplantıda İNTES Genel Sekreteri Necati Ersoy da sektörün gündemindeki 4734 sayılı Kanun Değişiklikleri, Gelecek Dönemde Yapılacak İşlere Uygulanmak zere Fiyat Farkı Kararnamesinde Değişiklik, Kanun Değişikliği Gerektiren Diğer Konular hususunda açıklamalarda bulundu.

Ersoy ilk olarak TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen sözleşmelerin tasfiyesi ve devir hakkı konusunu ele aldı. Metinde geçen sekiz önemli hususu şu şekilde aktardı: birincisi mevcut değişikliğe göre 30.6.2018 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre ihalesi yapılan işler olması. İkinicisi sadece yapım işlerinin değil, devam eden tüm hizmet, mal işlerinin de kapsamın içerisinde olacağı. Üçüncüsü, Kanun'un kabulünden itibaren altmış günlük sürede yüklenicinin yazılı başvurusu ve idarenin de buna bağlı olarak onayının esas alınacağı. Dördüncü yüklenimi ortak girişim tarafından yürütülen sözleşmelerde devir söz konusu olursa, hisse devirlerinde ilk ihaledeki yeterlilik şartlarının aranmaması hususunun düzenlenmiş olduğu. Beşincisi bu şekilde anlaşma yapıldığında yüklenicinin teminatının iade edileceği. Altıncısı bu tasfiye işleminin yapıldıktan sonra yüklenicinin herhangi bir hak talep edememesi düzenlenmiş olması. Yedincisi idarenin onay verdiği işlerde can, mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirler alındıktan sonra tasfiye edilebileceğinin düzenlenmiş olması. Sekizincisi bu tür fesih ve sözleşmelerde damga vergisi alınamayacağına yönelik bir hüküm içermesidir.

Ersoy düzenleme ile ilgili 30. 06.2018'den sonra da fiyatlar değişmeye devam ettiğini başlangıcının 30. 09.2018 olması gerektiğini söyleyerek ayrıca tasfiye ve devir onayı verecek kamu görevlilerinin güvence altına alınması lazım olduğuna vurgu yaptı Kanun maddesine "Bu madde kapsamında tasfiye ve devir için onay veren kamu görevlilerinin, yaptıkları iş ve işlemler nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluğu doğmaz." cmlerinin ilave edilmesi gerektiğine ilişkin görüşlerini paylaştı ve "Her iki konuyu da yüce Meclisin gündemine sokmak üzere çalışmaları yürütüyoruz." dedi.

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda iş yönetme ve denetleme belgelerine ilişkin değişikliğe de değinen Ersoy iş yönetme ve denetleme belgeleri nedeniyle yapılacak sözleşmelerin yürütülmesi konusunda yönetme ve denetleme belgeleri kullananların buldukları şirkette temsile ve ilzama yetkili olması hususunda eskiden sorumsuz sorumluluk bulunduğunu yeni düzenleme ile bu kişilerin sorumlu sorumlular olacağını açıkladı.

İkinci önemli meselenin de bazen bir işten yaklaşık 28 kişinin belge alabildiği deneyim belgesi söz konusu olduğunu, bu mahzuru ortadan kaldıracı bir sınır getirilmesinin

öneminden hareketle, yapılan işin belli miktarı kadar denetim ve yönetime ilişkin belge verilmesi hem de bu belgelerin kimler tarafından alınabileceğine dair bir sınırlama getirilmesi hususları düzenlendiği ve bu hususlarda Kamu İhale Kurumumuza yetki verildiğini açıkladı.

Ersoy yurt dışı deneyim belgelerine ilişkin yapılan değişiklikte ortaya çıkan değişiklikleri ise şu şekilde sıraladı: “Birincisi, yurt dışında Kanunumuz kapsamındaki idarelere gerçekleştirilen işler dışında yurt dışında gerçekleştirilen işler için düzenlenen belgelerde sadece iş bitirme belgeleri dikkate alınacak. İkincisi bu şekilde alınmış belgelerden bunların şirketler topluluğu veya benzeri ortaklıklarda nasıl kullanılacağına yönelik kriterleri yine Kamu İhale Kurumumuz belirleyecek. Üçüncüsü ve bizce önemli olan bir konu, yurt dışından getirilmiş belgelerle kuruluşlarımız ortak girişim yaparak bir ihaleye giriyorlarsa, bu ortak girişimdeki o belge sahibinin hissesi oranında geçici ve kesin teminat vermesi meselesi düzenlendi.”

Fiyat Farkı Kararnamesi’ne yönelik açıklamalarda da bulunan Ersoy, sektör temsilcilerinin üyelerinin sorunlarını çözebilecek kalıcı bir fiyat farkı kararnamesine yönelik bir çalışma yapılması hususunda sektörün üç sivil toplum kuruluşu Yönetimi tarafından çalışma yapılacağını açıkladı.

Ersoy konuya ilişkin şu sözleri sıraladı: İhale dokümanlarında ve sözleşmelerde fiyat farkının verileceğinin belirtilmesi ve bu fiyat farkının malzeme girdilerine özgü işin ağırlık oranlarının dikkate alınarak hesaplanması ile bu husus isteklilerin tekliflerine de yansıtacak, böylece gerek istekliler gerekse idareler ileride öngörülmeleyen zarar ve gecikmeler ile karşı karşıya kalmayacaktır.

Yeni Fiyat Farkı düzenlemesinde genel endeks kullanılmamalı, işin niteliğine göre imalatta kullanılacak malzemelerin endeks ve katsayıları belirlenmeli ve idarelerce seçimlik olarak değil doğrudan işin ağırlığına özgü olarak belirlenen katsayılar fiyat farkı hesabında kullanılmalıdır.

Aşırı düşük tekliflerin yatırımların kalitesinin düşmesine sebep olan ve uzun vadede kamuya zarar veren sonuçları olan sorunlu alanlardan birisi olduğuna vurgu yapan Ersoy 4734 sayılı Kanunda, aşırı düşük teklifler konusunda yaşanan sorunları bertaraf etmek adına Kurum tarafından eşik değerin 4 katına kadar olan ihalelerde, sınır değerin altında olan tekliflerin açıklama istenilmeksizin reddedilmesine imkan vermek üzere Kuruma yetki veren bir düzenleme yapılması gerektiğine dair sektör paydaşlarının görüşlerini paylaştı.

Toplantıda son olarak Kamu İhale Kurumu İnceleme Daire Başkanı Yusuf Uslu Yapım İşleri İhaleleri sorunları ve çözümlerine ilişkin sunumunu gerçekleştirdi.

Yapım İşleri İhaleleri sorunları ve çözümlerine

Uslu sözlerine kamu ihale mevzuatının temel ilkelerini saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması, kaynakların verimli kullanılması olarak sıraladı.

İdeal bir kamu alımları sisteminin temel ilkeler arasındaki dengelyi gözetken, çok katı şekil kurallarının olmadığı, kırtasiyeciliğın ve bürokrasinin mümkün olduğunca azaltıldığı, ancak

idarenin denetlenmesini ve isteklilerin yeterliğini ölçmeye imkân sağlayacak belgelemenin bulunduğu bir sistem olarak ele almak gerektiğini belirtti.

Uslu aslında ihale mevzuatından kaynaklanmayan sorunlar olarak gerek idarelerle gerek sektör temsilcileriyle bir araya geldiğinde edindiği gözlemlerden yola çıkarak şöyle sıraladı: İdarelerin proje hazırlama safhasına yeterli süre ayırmaması, ayıramaması. Türkiye'nin idari yapısından, idari işleyişinden ve idari alışkanlıklarından kaynaklı sorunlar. Diğer ilgili mevzuatlardan kaynaklanan sorunlar. Hak arama yolu olarak düzenlenen başvuru mekanizmaların amacının dışında kullanılması. İhale bölümünde görevlendirilenlerin yeterli tecrübeye ve bilgiye sahip olmaması.

4734 sayılı Kanun'un iki aşamalı bir başvuru mekanizması öngördüğünü belirten Uslu "Öncelikle idareye şikâyet yapılacak, dolayısıyla ilk olarak idare ile sulhen yani barışçıl çözüm yolu denenecek, olmaz ise Kamu İhale Kurumuna başvuru yapılacak. Ancak biz idarelerin bazen verdikleri cevapların çok kısa ve gerekçesiz olduğunu görüyoruz. Yani çok ciddi iddialar var, önemli hukuki iddialar olduğunu görüyorsunuz ancak idarenin cevabı şikâyet başvurusu uygun bulunmamıştır şeklinde olabiliyor. Aslında bizim idarelerden beklentimiz, en azından iddia ile mevzuat arasında bir hukuki bağ kurarak bir gerekçe ortaya koyması ve gerekirse teknik detay vererek de bu hususları açıklaması." ifadelerini kullandı.

Uslu son olarak mevzuat değişiklikleri ile ilgili şu maddeleri sıraladı:

Ocak 2017; Yabancı ülkedeki ilgili Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Müşavirlikleri/Ateşelikleri tarafından iş bitirme belgesi düzenlenme imkanı getirildi.

2017 yılı; Yapım işlerinde sınır değer, ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan isteklilerin teklif fiyatları esas alınarak belirlenmesi yönünde düzenleme yapıldı.

2017 yılı; Yabancı ülkelerde düzenlenen belgelerin tasdikine ilişkin daha esnek, tereddütleri ortadan kaldıracı ve uygulamadaki sorunları çözücü mahiyette düzenleme yapıldı.

2017 yılı; Yerli veya yabancı kişilerin, yurt dışında yaptıkları işlere ilişkin iş deneyim belgelerinin, Kamu İhale Kurumu tarafından EKAP'a bilgi amaçlı olarak kaydedilmesi şeklinde düzenleme yapıldı.

Toplantı kurum uzmanlarına yöneltilen soruların cevaplandırılması ve İNTES Hatıra Ormanı sertifika töreni ile sona erdi.